

Цијене *Prices*

13 Цијене Prices

Методолошка објашњења <i>Methodological explanations</i>	251
---	-----

ТАБЕЛЕ TABLES

13.1. Индекси цијена произвођача индустријских производа <i>Producer price indices of industrial products</i>	253
13.2. Индекси цијена на мало и трошкова живота <i>Indices of retail prices and living costs</i>	254
13.3. Индекси цијена на мало по главним групама <i>Retail price indices by main groups</i>	254
13.4. Индекси трошкова живота по главним групама <i>Living cost indices by main groups</i>	254
13.5. Индекси цијена на мало по главним подгрупама <i>Retail price indices by main subgroups</i>	255
13.6. Индекси потрошачких цијена <i>Consumer price indices</i>	256
13.7. Индекси потрошачких цијена по главним одјељцима потрошње <i>Consumer price indices by main divisions of consumption</i>	256
13.8. Индекси потрошачких цијена за 2017. годину, по главним класама потрошње <i>Consumer price indices for 2017, by main classes of consumption</i>	256
13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2017. <i>Average consumer prices, 2017</i>	259

ГРАФИКОНИ GRAPHS

Г-13.1. Годишњи проценат промјене цијена произвођача индустријских производа по намени потрошње, 2017. <i>Annual percent of change of producer price of industrial products by purpose of consumption, 2017</i>	261
Г-13.2. Мјесечни индекси потрошачких цијена, 2010–2017. <i>Monthly consumer price indices, 2010–2017</i>	262
Г-13.3. Годишњи проценат промјене потрошачких цијена за 2017. годину, по главним одјељцима потрошње <i>Annual percent of change of consumer prices for 2017, by main divisions of consumption</i>	262

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:	Цијене, тематски статистички билтен Градови и општине Републике Српске Ово је Република Српска Статистички годишњак Републике Српске
Мјесечне публикације:	Индекси цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту, статистичко саопштење Индекси цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту, статистичко саопштење Укупан индекс цијена произвођача индустријских производа, статистичко саопштење Индекси потрошачких цијена (CPI), статистичко саопштење Просјечне потрошачке цијене у Републици Српској, статистичко саопштење Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications:	<i>Prices, thematic statistical bulletin Cities and Municipalities of Republika Srpska This is Republika Srpska Statistical Yearbook of Republika Srpska</i>
Monthly publications:	<i>Producer Price Indices of Industrial Products on Domestic Market, statistical release Producer Price Indices of Industrial Products on Non-domestic Market, statistical release Producer Price Indices of Industrial Products - Total, statistical release Consumer Price Index (CPI), statistical release Average Consumer Prices in Republika Srpska, statistical release Monthly Statistical Review</i>

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају према Номенклатури индустријских производа БиХ/PRODCOM 2015, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у ЕУ PRODCOM листи. Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима, чије цијене достављају произвођачи који имају највећу реализацију.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21, из 2015. године.

За индекс потрошачких цијена¹⁾ цијене се прикупљају на шест локација (градава) у Републици Српској: Бања Лука, Бијељина, Добој, Источно Сарајево, Приједор и Требиње. Већина цијена се снима локално према утврђеном распореду обиласка продавница и тржница које су одређене као мјеста снимања. Јединствено одређене цијене прикупљају се централно.

Снимање цијена обавља се мјесечно у складу с јасно дефинисаним спецификацијама производа/услуге. Сниматељи цијена самостално бирају конкретан производ чију цијену ће снимати на одређеном продајном мјесту, у складу с критеријумом најпродаванијег производа. Како би се осигурало да сниматељи из мјесеца у мјесец снимају цијене истих производа, те како би се могло пратити које производе сниматељи посматрају на терену, потребно је у упитник унијети све тражене карактеристике производа, као и информације о евентуалним измјенама уколико их има. Такав начин снимања омогућава праћење промјене цијена између два периода тј. праћење динамике.

Обухватност и упоредивост података

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2017. години чини 386 производа. Сваког мјесеца прикупља се 1 330 цијена, које доставља 358 изабраних предузећа.

Индекс потрошачких цијена у Републици Српској израчунава се на основу репрезентативне листе производа, коју у 2017. години чини 596 производа. Сваког мјесеца прикупља се више од 9 000 цијена по унапријед дефинисаном узорку продајних мјеста и градова.

Обухваћени су најважнији производи и услуге које купује резидентно становништво ради финалне потрошње. Обухват добара и услуга редовно се ажурира како би се очувала репрезентативност листе производа с обзиром на укусе потрошача и њихове навике у погледу куповине.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Producer prices of industrial products are collected according to the Nomenclature of Industrial Products of BH/PRODCOM list for 2015, which is based on the Nomenclature of Industrial Products in BiH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list. The most important products by industrial divisions are included, and prices of these products are delivered by the producers who have the highest realization.

Main source of data for weights is the Annual Report on Industry IND-21, from 2015.

For the Consumer Price Index¹⁾ prices are collected at six locations (in six cities) in Republika Srpska, and these are Banja Luka, Bijeljina, Doboј, Istočno Sarajevo, Prijedor and Trebinje. Most prices are collected locally, in accordance with the established schedule of visits to stores and markets which have been designated as collection places. Uniquely determined prices are collected centrally.

Price collection is carried out monthly in accordance with already defined specifications of products/services. Price collectors independently choose a specific product for which they would collect price at the specific selling point, in accordance with the most sold product criterion. In order to ensure that price collectors each month collect prices of the same products, and to allow for monitoring of products for which prices are collected, it is essential that price collectors complete the questionnaire on all necessary characteristics of products, as well as information on possible substitutions, if there are any. This way of price collection enables tracking of price changes between two periods, that is, dynamics tracking.

Coverage and comparability of data

Producer prices of industrial products are collected in accordance with the representative list of products, which in 2017 consisted of 386 products. Each month, 1 330 prices are collected, and these are submitted by 358 selected enterprises.

Consumer price index in Republika Srpska is calculated in accordance with the representative list of products, which in 2017 consisted of 596 products. Each month, more than 9,000 prices are collected, using the predefined sample of selling points and cities.

The most important products and services which resident population buys for final consumption are included. Coverage of goods and services is regularly updated, in order to maintain representativity of the list of products, according to consumers' taste and their buying habits.

¹⁾ Републички завод за статистику Републике Српске, од 1. јануара 2008. године објављује индекс потрошачких цијена, који је резултат унапријеђене методологије цијена на мало и трошкова живота, усклађене са захтјевима ЕУРОСТАТ-а.

Индекс потрошачких цијена заснован је на проширеној потрошачкој корпи производа и услуга, подијељених у 12 основних категорија према намјени и значају потрошње домаћинства, а добијена из Анкете о потрошњи домаћинства. Производи и услуге усклађени су с јединственом класификацијом личне потрошње према намјени (Classification of Individual Consumption by Purpose – COICOP).

¹⁾ Since 1st January 2008 Republika Srpska Institute of Statistics has been publishing the consumer price index which is the result of improved methodology for retail prices and living costs, harmonised with EUROSTAT's recommendations.

Consumer price index is based on extended consumer basket of products and services, divided into twelve basic categories by purpose and importance of household consumption, obtained from the Household Budget Survey. Products and services are harmonised with the uniform Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

Дефиниције

Продајна цијена произвођача индустријских производа је цијена по којој произвођач продаје своје производе редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утовареним у вагон (камион) у мјесту произвођача. У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст (каса – сконто, дисконт) који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Под цијеном на мало подразумева се цијена по којој трговина на мало, индивидуални произвођачи и вршиоци услуга продају производе и услуге крајњим потрошачима. Другим ријечима, то су цијене по којима крајњи потрошачи плаћају производе широке потрошње и услуге.

Просјечне годишње потрошачке цијене представљају непондерисану аритметичку средину мјесечних просјечних цијена.

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА

Сви агрегатни индекси се рачунају коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_0} \cdot W_0}{\sum W_0}$$

P_n = цијена у текућем периоду

P_0 = цијена у базном периоду

W_0 = вриједност продатих количина у базном периоду

Индекс цијена произвођача индустријских производа рачуна се на основу елементарних индекса производа који представљају мјеру средње вриједности односа цијена текућег и базног периода (децембар претходне године). Агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, потподручја, подручја и укупан индекс, рачунају се коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину, при чему се као пондери користе вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту. Референтна година за израчунавање индекса је 2015.

Индекс потрошачких цијена представља мјеру просјечне промјене цијена производа (роба и услуга), које резидентна домаћинства купују ради задовољења својих личних потреба.

За индекс потрошачких цијена потребно је најприје израчунати елементарне индексе (индекс производа) и индексе репрезентативних ставки на нивоу градова. При томе се као мјера средње вриједности користи геометријска средина. Агрегатни индекси се након тога израчунавају коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину, почевши од најнижег нивоа индекса репрезентативне ставке до нивоа укупног индекса за Републику Српску.

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса потрошачких цијена представљају структуру просјечне потрошње домаћинстава, односно показују релативно учешће одабраних производа и услуга у укупној потрошњи.

Основни извор података за израду пондера за обрачун индекса потрошачких цијена је Анкета о потрошњи домаћинстава. За израчунавање индекса потрошачких цијена од јануара 2014. године примјењују се пондери, који се базирају на подацима из Анкете о потрошњи домаћинстава из 2011. године. Пондери се сваке године коригују с кретањем цијена у претходној години.

Definitions

Producer selling price of industrial products is the price for which a producer sells his products to regular customers on domestic market, at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck), at the producer's location. This price includes reimbursement in case the producer realizes it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Retail price refers to the price for which retail trade store, individual producers and service suppliers sell their products and services to final consumers. In other words, these are the prices final consumers pay for consumer goods and services.

Average annual consumer prices refer to the unweighted arithmetic mean of monthly average prices.

PRICE INDICES

All group indices are calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

P_n = price in the current period

P_0 = price in the base period

W_0 = value of sold quantities in the base period

Producer price indices of industrial products are calculated on the basis of elementary indices of products, which represent a measure of the mean price ratio between the current and base period (December of the previous year). Aggregate indices, that is, indices of classes, divisions, sub-sections, and sections, as well as the overall index, are calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean, using values of sale of industrial products in the domestic market as weights. Reference year for calculating the index is 2015.

Consumer price index is measure of the average price change for the products (goods and services) that resident households buy for their own needs.

For the consumer price index it is necessary to first calculate elementary indices (product indices) and representative item indices on the level of cities. Here we use geometric mean as the measure of average value. Group indices are afterwards calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean, beginning with the lowest level of the representative item index to the level of the total index for Republika Srpska.

Weights used for calculating the consumer price index represent the structure of average household consumption, i.e. they show relative share of chosen products and services in the total consumption.

Main source of data for weights used for the calculation of Consumer Price Index is the Household Budget Survey. Since January 2014, weights used in the calculation of Consumer Price Index are those based on the data obtained through the Household Budget Survey in 2011. Weights are corrected each year with price changes from the previous year.

13.1. Индекси цијена произвођача индустријских производа
Producer price indices of industrial products

	претходна година=100 / previous year=100										
	2007 ¹⁾	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
УКУПНО / TOTAL	101,2	108,9	98,1	102,2	104,7	100,4	100,0	99,3	99,8	101,5	102,0
По намјени потрошње / By purpose of consumption											
Енергија / Energy	101,5	109,4	99,0	103,5	103,4	100,5	100,2	99,8	100,1	104,1	103,1
Интермедијарни производи / Intermediate goods	101,3	111,2	95,4	102,7	105,4	100,5	100,1	98,2	99,6	99,2	101,0
Капитални производи / Consumer durables	99,5	100,9	98,3	100,1	112,7	99,5	99,6	99,0	99,2	99,6	100,4
Трајни производи за широку потрошњу / Capital goods	102,0	99,4	98,3	101,3	99,8	98,8	99,9	99,9	98,1	99,1	99,2
Нетрајни производи за широку потрошњу / Consumer non-durables	100,7	106,5	101,3	99,0	104,5	100,5	99,6	99,7	99,4	99,0	100,6
По подручјима и областима КД / By sections and divisions of activity classification											
B Вађење руда и камена / Mining and quarrying											
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / Mining of coal and lignite (black coal)	108,5	108,3	101,4	101,5	116,0	103,8	101,6	99,6	103,2	108,2	116,4
07 Вађење руда метала / Mining of metal ores	98,3	107,4	94,3	103,4	99,1	103,4	101,7	99,5	100,7	97,0	104,1
08 Вађење осталих руда и камена / Other mining and quarrying	98,4	107,3	105,5	98,0	99,7	100,4	99,2	100,5	99,4	100,3	100,5
C Прерађивачка индустрија / Manufacturing											
10 Производња прехранбених производа / Manufacture of food products	105,8	112,4	93,6	99,9	110,9	99,6	99,8	97,3	98,4	98,4	98,7
11 Производња пића / Manufacture of beverages	97,2	104,0	108,2	102,8	104,5	101,8	101,9	101,8	101,1	98,7	107,6
12 Производња дуванских производа / Manufacture of tobacco products	100,1	100,0	102,7	88,3	110,5	102,1	96,7	104,0	105,0	100,5	89,9
13 Производња текстила / Manufacture of textiles	100,6	101,8	99,5	100,0	99,9	99,1	100,2	99,9	100,0	100,8	100,0
14 Производња одјеће / Manufacture of wearing apparel	95,6	91,7	101,1	97,7	105,9	99,1	99,0	99,8	95,4	97,1	95,5
15 Производња коже и производа од коже / Manufacture of leather and related products	99,6	102,0	100,2	99,6	100,9	98,0	99,5	100,6	101,1	101,7	97,4
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / Mfr. of wood and of products of wood and cork, except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials	104,5	106,1	101,1	98,9	99,0	99,4	99,7	102,2	101,7	101,7	103,7
17 Производња папира и производа од папира / Manufacture of paper and paper products	102,6	103,1	100,2	103,7	102,9	100,0	101,1	100,3	100,3	99,2	97,2
18 Штампане и умножавање снимљених записа / Printing and reproduction of recorded media	99,1	100,0	97,5	100,0	100,2	101,3	100,0	99,1	98,5	101,3	100,0
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / Manufacture of coke and refined petroleum products	101,5	104,5	88,3	101,6	105,7	109,4	103,5	95,6	98,6	98,6	100,7
20 Производња хемикалија и хемјских производа / Manufacture of chemicals and chemical products	101,9	106,4	104,7	102,6	106,7	106,6	95,7	93,3	100,4	98,2	97,9
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,2	101,3	99,2	100,4	102,3	103,3
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / Manufacture of rubber and plastic products	97,5	100,7	101,3	99,6	104,0	101,2	99,9	100,0	98,6	99,4	100,9
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / Manufacture of other non-metallic mineral products	99,2	106,0	100,3	98,6	99,6	101,5	100,3	99,1	97,8	99,9	100,7
24 Производња базних метала / Manufacture of basic metals	96,1	120,7	94,2	105,8	104,5	98,3	99,0	103,5	102,4	100,4	103,7
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	101,2	105,9	93,3	99,9	115,2	100,2	98,2	97,7	102,6	101,3	104,6
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / Manufacture of computer, electronic and optical products	95,9	89,8	98,7	93,0	97,3	99,1	99,6	99,9	93,3	99,7	99,5
27 Производња електричне опреме / Manufacture of electrical equipment	104,8	103,0	98,8	102,3	102,2	100,5	100,8	99,2	102,9	99,5	102,2
28 Производња машина и опреме, д.н. / Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	100,3	99,8	100,2	98,1	102,8	100,0	99,6	99,8	100,2	99,9	100,0
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	100,0	100,1	100,0	100,0	100,1	100,0	100,0	100,1	102,3	95,7	98,8

13.1. Индекси цијена произвођача индустријских производа
Producer price indices of industrial products
(наставак/continued)

	претходна година=100 / previous year=100										
	2007 ¹⁾	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
30 Производња осталих саобраћајних средстава / <i>Manufacture of other transport equipment</i>	-	-	-	94,4	99,6	102,7	97,2	98,2	-	-	-
31 Производња намјештаја / <i>Manufacture of furniture</i>	101,2	99,3	98,4	101,5	99,8	98,7	99,9	100,0	98,2	99,1	99,2
32 Остала прерађивачка индустрија / <i>Other manufacturing</i>	100,6	101,9	100,3	94,9	100,0	100,1	100,0	100,1	101,7	100,1	100,0
33 Поправка и инсталација машина и опреме / <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	100,0	102,2	101,9	145,4	103,3	99,9	100,4	99,8	99,6	99,7	99,3
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / <i>Electricity, gas, steam and air-conditioning production and supply</i>	99,8	110,0	99,0	103,9	100,1	100,1	100,0	100,0	100,0	107,3	103,4
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / <i>Electricity, gas, steam and air-conditioning production and supply</i>	99,8	110,0	99,0	103,9	100,1	100,1	100,0	100,0	100,0	107,3	103,4

¹⁾ Индекси за 2007. годину су компилирани на децембар 2006. године
Indices for 2007 are compiled to December 2006

13.2. Индекси цијена на мало и трошкова живота¹⁾
Indices of retail prices and living costs¹⁾

	претходна година=100 / previous year=100											
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Цијене на мало / <i>Retail prices</i>	160,4	101,4	137,2	115,1	113,6	106,5	101,7	101,8	101,9	105,2	108,4	102,1
Трошкови живота / <i>Living costs</i>	174,4	109,0	142,0	121,4	113,4	105,9	101,9	102,1	102,4	103,2	109,5	101,9

¹⁾ Усвајањем методологије потрошачких цијена (CPI) престали су се рачунати индекси цијена на мало и трошкова живота. Видјети методолошка објашњења.
Since the consumer price index (CPI) methodology was adopted, indices of retail prices and living costs are no longer calculated. See methodological explanations.

13.3. Индекси цијена на мало по главним групама
Retail price indices by main groups

	претходна година=100 / previous year=100			
	2004	2005	2006	2007
УКУПНИ ИНДЕКС / <i>TOTAL INDEX</i>	101,9	105,2	108,4	102,1
Пољопривредни производи / <i>Agricultural products</i>	96,5	103,5	105,2	106,8
Индустријски производи – укупно / <i>Industrial products – total</i>	102,2	103,6	108,7	101,8
Индустријски прехранбени производи / <i>Industrial food products</i>	103,5	95,4	111,7	101,8
Пића (алкохолна и безалкохолна) / <i>Beverages (alcoholic and non-alcoholic)</i>	102,3	105,3	100,6	99,3
Дуван / <i>Tobacco</i>	99,1	128,7	116,3	100,2
Индустријски непрехрамбени производи / <i>Industrial non-food products</i>	102,0	104,7	107,6	102,1
Услуге / <i>Services</i>	101,3	112,5	107,5	102,5

13.4. Индекси трошкова живота по главним групама
Living cost indices by main groups

	претходна година=100 / previous year=100			
	2004	2005	2006	2007
УКУПНИ ИНДЕКС / <i>TOTAL INDEX</i>	102,4	103,2	109,5	101,9
Исхрана / <i>Food</i>	103,0	97,4	110,3	102,6
Дуван и пиће / <i>Tobacco and beverages</i>	100,7	113,0	107,8	100,0
Одјећа и обућа / <i>Clothing and footwear</i>	104,0	118,7	100,9	102,0
Становање / <i>Housing and household maintenance</i>	100,2	105,7	115,0	101,1
Стан / <i>Housing rentals</i>	100,9	100,3	118,5	103,5
Огрев и освјетљење / <i>Fuel and light</i>	100,5	108,6	117,9	100,8
Покућство / <i>Household furnishings</i>	98,3	104,8	102,4	98,6
Хигијена и њега здравља / <i>Hygiene and health care</i>	100,3	108,6	118,1	99,8
Образовање и култура / <i>Education and culture</i>	104,9	93,1	106,2	100,7
Саобраћај и комуникације / <i>Transport and communications</i>	103,2	108,9	103,4	103,7
Робе / <i>Goods</i>	102,5	102,8	109,4	101,8
Услуге / <i>Services</i>	102,0	105,5	100,4	102,3

13.5. Индекси цијена на мало по главним подгрупама
 Retail price indices by main subgroups

претходна година=100 / previous year=100

	2004	2005	2006	2007
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	101,9	105,2	108,4	102,1
Пољопривредни производи / Agricultural products	96,6	103,5	105,2	106,9
Свјеже поврће / Vegetables, fresh	93,3	102,0	109,1	109,6
Свјеже воће / Fruit, fresh	99,4	101,2	105,1	103,1
Јаја / Eggs	98,0	117,8	94,2	109,4
Свјежа риба / Fish, fresh	98,5	90,7	104,5	105,8
Индустријски прехранбени производи / Industrial food products	103,5	95,4	111,7	101,8
Производи од жита / Cereal products	118,6	87,3	110,6	102,9
Прерађено и конзервисано поврће / Vegetables, processed and canned	99,7	114,3	107,3	102,9
Прерађена и конзервисана риба / Fish, processed and canned	96,7	97,6	111,0	105,1
Млијеко – свјеже и прерађено / Milk, fresh and processed	98,9	90,5	109,9	104,5
Масноћа / Fats	96,7	91,9	118,5	103,8
Остали прехранбени производи / Other food products	98,7	96,3	113,9	99,1
Пића / Beverages	102,3	105,3	100,6	99,3
Алкохолна пића / Alcoholic beverages	103,1	111,0	101,4	100,6
Безалкохолна пића / Non-alcoholic beverages	99,2	81,8	97,8	93,9
Дуван / Tobacco	99,1	128,7	116,3	100,2
Индустријски непрехрамбени производи / Industrial non-food products	102,0	104,7	107,6	102,1
Текстилни производи / Textile products	102,1	116,6	99,6	100,9
Вунице и конци / Knitting-wool and thread	105,1	118,4	102,9	101,6
Вунене тканине / Woolen fabrics	100,6	81,9	99,1	95,4
Памучне тканине / Cotton fabrics	99,1	100,3	101,5	98,2
Остале (свилене) тканине / Other (silken) fabrics	100,3	114,2	92,5	95,4
Трикотажна одјећа / Knitwear	100,6	124,3	93,9	102,5
Чарапе / Socks	115,6	109,4	109,3	100,3
Рубље / Underwear	102,9	105,2	108,0	101,4
Текстилна одјећа / Fabrics clothing	101,7	131,8	97,1	102,9
Конфекција за домаћинство / Household garments	101,7	90,6	100,7	96,8
Покривачи за под / Floor coverings	95,8	132,6	91,8	101,2
Обућа / Footwear	106,8	117,3	102,0	100,9
Кожна галантерија / Leather fancy goods	100,5	103,9	108,3	107,0
Освјетљење и огрев / Light and fuel	100,2	105,3	111,7	101,2
Намјештај / Furniture	96,2	100,0	98,6	99,1
Посуђе и прибор / Dishes and cutlery	99,1	98,7	116,0	100,3
Предмети за домаћинство / Articles for household use	101,8	119,9	88,8	98,2
Електрични апарати за домаћинство / Electrical apparatus for household use	98,9	98,4	99,1	96,4
Средства за хигијену / Toilet requisites	100,2	110,3	116,5	99,8
Лијекови и остало за његу здравља / Medicaments and other for health care	100,9	87,9	115,2	104,7
Средства за образ., культуру и разоноду / Education, culture and entertainment means	104,9	87,3	105,7	100,3
Саобраћајна средства / Traffic means	108,6	115,9	96,1	113,9
Дијелови за саобраћајна средства / Parts for vehicles	98,9	94,8	105,6	110,8
Течна горива и мазива / Liquid fuels and lubricants	105,2	110,1	106,7	99,2
Средства рада и материјал за репрод. у пољопривреди / Agriculture capital and intermediate goods	100,0	99,3	105,1	101,0
Пољопривредни алати и справе / Agricultural tools and devices	97,3	96,7	97,7	100,0
Хемијска средства за заштиту биља / Chemical plant protection preparations	102,5	101,7	112,1	101,9
Грађевински материјал / Building materials	98,7	85,1	131,5	110,6
Услуге / Services	101,4	112,6	107,5	102,5
Занатске и личне услуге / Handicraft and personal services	102,7	128,6	104,8	98,5
Стамбене услуге / Housing services	100,0	84,1	117,9	100,1
Комуналне услуге / Public services	102,0	125,1	125,8	109,2
Финансијске и друге услуге / Financial and other services	108,8	121,8	89,8	98,8
Услуге за образовање и культуру / Education and culture services	101,8	98,7	101,7	101,5
Услуге друштвене заштите / Social protection services	101,9	86,0	101,0	101,5
Саобраћај и ПТТ услуге / Transport and PTT services	100,3	110,8	106,7	102,9
Саобраћајне услуге / Transport services	96,4	114,9	106,5	102,3
ПТТ услуге / PTT services	116,8	96,5	107,6	105,3

13.6. Индекси потрошачких цијена¹⁾
Consumer price indices¹⁾

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<u>100,0</u>	99,6	102,1	106,1	108,3	108,3	107,0	105,5	104,3	104,8
100,4	<u>100,0</u>	102,5	106,5	108,7	108,7	107,4	105,9	104,7	105,3
97,9	97,6	<u>100,0</u>	103,9	106,1	106,1	104,8	103,3	102,1	102,7
94,3	93,9	96,2	<u>100,0</u>	102,1	102,1	100,9	99,5	98,3	98,8
92,3	92,0	94,3	97,9	<u>100,0</u>	100,0	98,8	97,4	96,3	96,8
92,3	92,0	94,3	97,9	100,0	<u>100,0</u>	98,8	97,4	96,3	96,8
93,5	93,1	95,4	99,1	101,2	101,2	<u>100,0</u>	98,6	97,4	98,0
94,8	94,4	96,8	100,5	102,7	102,7	101,4	<u>100,0</u>	98,8	99,4
95,9	95,5	97,9	101,7	103,9	103,9	102,6	101,2	<u>100,0</u>	100,5
95,4	95,0	97,4	101,2	103,3	103,3	102,1	100,6	99,5	<u>100,0</u>

¹⁾ Индекси се читају водоравно / Indices are to be read horizontally

13.7. Индекси потрошачких цијена по главним одјелцима потрошње
Consumer price indices by main divisions of consumption

Ø2010=100

	2008	2009	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	97,9	97,6	103,9	106,0	106,0	104,8	103,3	102,1	102,6
Храна и безалкохолна пића / Food and non-alcoholic beverages	102,6	100,8	105,6	107,3	107,8	104,6	103,6	102,5	102,6
Алкохолна пића и дуван / Alcoholic beverages and tobacco	74,7	83,0	108,0	117,8	124,1	132,0	140,2	149,7	157,0
Одјећа и обућа / Clothing and footwear	107,2	103,8	95,4	91,7	84,1	78,1	71,0	63,4	56,3
Становање, вода, електрична енергија, плин и други енергенти / Housing, water, electricity, gas and other fuels	92,0	96,1	102,8	103,9	104,2	104,1	105,0	106,4	107,7
Намјештај, покућство и редовно одржавање / Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house	99,4	100,2	101,1	102,2	102,1	100,9	100,3	98,9	97,2
Здравство / Health	96,2	97,3	99,0	98,9	98,9	100,2	102,6	104,0	106,5
Превоз / Transport	104,3	93,9	108,1	114,0	113,0	111,6	103,4	97,1	101,1
Комуникације / Communication	90,4	92,3	110,3	115,0	114,9	119,4	118,5	118,5	118,6
Рекреација и култура / Recreation and culture	97,8	100,0	100,3	100,1	100,6	99,9	100,0	99,9	100,5
Образовање / Education	94,2	94,9	99,8	100,1	101,5	102,1	102,6	102,8	103,1
Ресторани и хотели / Restaurants and hotels	96,2	99,6	100,7	100,9	100,9	100,9	101,9	104,5	105,5
Остала добра и услуге / Other goods and services	96,5	99,3	99,5	100,1	100,2	99,8	99,5	99,1	98,8

13.8. Индекси потрошачких цијена за 2017. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2017, by main classes of consumption

претходна година=100 / previous year=100

Главне класе потрошње Main classes of consumption	Индекси потрошачких цијена Consumer price indices
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	100,5
Храна и безалкохолна пића / Food and non-alcoholic beverages	100,1
Хљеб и житарице / Bread and cereals	98,5
Месо / Meat	99,7
Риба / Fish	101,9
Млијеко, сир, јаја / Milk, cheese, eggs	101,4
Уља и масноће / Oils and fats	97,6
Воће / Fruit	100,9
Поврће / Vegetables	97,8
Шећер, џем, мед, чоколада и др. слаткиши / Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery	100,3
Остали прехранбени производи / Other food products	100,4
Безалкохолна пића / Non-alcoholic beverages	105,6
Минерална вода, воћни и сокови базирани на поврћу / Mineral water, fruit and vegetable juice	99,1
Алкохолна пића и дуван / Alcoholic beverages and tobacco	104,9
Алкохолна пића / Alcoholic beverages	101,2

13.8. Индекси потрошачких цијена за 2017. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2017, by main classes of consumption

 (наставка/*continued*)

 претходна година=100 / *previous year=100*

Главне класе потрошње <i>Main classes of consumption</i>	Индекси потрошачких цијена <i>Consumer price indices</i>
Вино / <i>Wine</i>	99,5
Пиво / <i>Beer</i>	98,8
Дуван / <i>Tobacco</i>	106,7
Одјећа и обућа / <i>Clothing and footwear</i>	88,8
Материјал за одјећу / <i>Clothing materials</i>	100,4
Одјећа / <i>Garments</i>	89,4
Остали одјевни предмети и додаци одјећи / <i>Other articles of clothing and clothing accessories</i>	99,2
Чишћење, поправак и изнајмљивање одјеће / <i>Cleaning, repair and hire of clothing</i>	100,0
Обућа / <i>Footwear</i>	86,2
Поправак и изнајмљивање обуће / <i>Repair and hire of footwear</i>	101,3
Становање, вода, електрична енергија, плин и други енергенти / <i>Housing, water, electricity, gas and other fuels</i>	101,2
Ренте станара / <i>Actual rentals for housing</i>	100,0
Материјал за одржавање и поправак стамбене јединице / <i>Materials for dwelling maintenance and repair</i>	100,6
Услуге одржавања и поправки стамбене јединице / <i>Dwelling maintenance and repair services</i>	100,0
Снабдијевање водом / <i>Water supply</i>	101,3
Одвоз смећа / <i>Refuse collection</i>	100,4
Остале услуге везане за стамбене јединице / <i>Other services relating to the dwelling</i>	100,0
Електрична енергија / <i>Electricity</i>	101,3
Плин / <i>Gas</i>	103,9
Течна горива / <i>Liquid fuels</i>	102,7
Чврста горива / <i>Solid fuels</i>	101,9
Топлотна енергија / <i>Heat energy</i>	99,9
Намјештај, покућство и редовно одржавање / <i>Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>	98,3
Намјештај и опрема за кућу / <i>Furniture and furnishings</i>	98,9
Теписи и друге подне простирке / <i>Carpets and other floor coverings</i>	98,3
Текстилни производи за домаћинство / <i>Household textiles</i>	96,7
Већи апарати за домаћинство (електрични или не) / <i>Major household appliances, electric or not</i>	98,9
Мањи електрични апарати за домаћинство / <i>Small electric household appliances</i>	99,4
Поправак апарата за домаћинство / <i>Repair of household appliances</i>	100,0
Стаклено и стоно посуђе и др. прибор за домаћинство / <i>Glassware, tableware, and household utensils</i>	92,5
Већи алати и опрема за кућу и врт / <i>Major tools and equipment for house and garden</i>	105,4
Мали апарати и разни додаци / <i>Small tools and miscellaneous accessories</i>	99,5
Производи за чишћење и одржавање куће / <i>Non-durable household goods</i>	97,4
Здравство / <i>Health</i>	102,5
Фармацеутски производи / <i>Pharmaceutical products</i>	104,2
Остали медицински производи / <i>Other medical products</i>	100,6
Терапеутски прибор и помагала / <i>Therapeutic appliances and equipment</i>	99,4
Медицинске услуге / <i>Medical services</i>	100,0
Стоматолошке услуге / <i>Dental services</i>	101,1
Услуге медицинске анализе лабораторија и ултразвучних центара / <i>Paramedical services</i>	90,8
Болничке услуге / <i>Hospital services</i>	105,9
Превоз / <i>Transport</i>	104,1
Аутомобили / <i>Motor cars</i>	100,3
Мотоцикли / <i>Motor cycles</i>	94,2
Бицикли / <i>Bicycles</i>	91,4
Резервни дијелови и прибор за аутомобиле / <i>Spare parts and accessories for cars</i>	100,5
Горива и мазива / <i>Fuels and lubricants</i>	108,4
Одржавање и поправак моторних возила / <i>Maintenance and repair of personal transport equipment</i>	100,0

13.8. Индекси потрошачких цијена за 2017. годину, по главним класама потрошње

Consumer price indices for 2017, by main classes of consumption

(наставка/continued)

претходна година=100 / previous year=100

Главне класе потрошње Main classes of consumption	Индекси потрошачких цијена Consumer price indices
Остале услуге везане за моторна возила / Other services in respect of personal transport equipment	100,4
Превоз железницом / Passenger transport by railway	100,0
Друмски превоз / Passenger transport by road	101,7
Превоз авионом / Passenger transport by air	99,6
Комуникације / Communication	100,1
Поштанске услуге / Postal services	100,0
Телефонски и телефакс уређаји / Telephone and telefax equipment	92,8
Телефонске и телефакс услуге / Telephone and telefax services	100,1
Рекреација и култура / Recreation and culture	100,6
Опрема за пријем, снимање и репродукцију звука и слике / Equipment for reception, recording and reproduction of sound	96,4
Фотографска и кинематографска опрема и оптички инструменти / Photographic and cinematographic equipment and optical instruments	99,6
Опрема за обраду података / Information processing equipment	96,8
Медији за снимање / Recording media	102,2
Већа трајна добра за рекреацију у затвореном, укључујући и музичке инструменте / Major durables for indoor recreation, including music instruments	105,3
Игре, играчке и хобији / Games, toys and hobbies	96,9
Опрема за спорт, камповање и рекреацију на отвореном / Equipment for sport, camping and open-air recreation	89,7
Вртови, биљке и цвијеће / Gardens, plants and flowers	99,3
Кућни љубимци и други производи за кућне љубимце / Pets and related products	102,0
Ветеринарске и остале услуге везане за кућне љубимце / Veterinary and other services for pets	101,8
Услуге за рекреацију и спорт / Recreational and sporting services	107,9
Услуге културе / Cultural services	103,0
Књиге / Books	99,9
Новине и часописи / Newspapers and periodicals	100,4
Остали штампани материјали / Miscellaneous printed matter	100,0
Материјал и прибор за цртање / Stationery and drawing materials	100,2
Путни аранжмани / Package holidays	100,9
Образовање / Education	100,3
Предшколско и основно образовање / Pre-primary and primary education	101,3
Високошколско и универзитетско образовање / Tertiary education	100,0
Образовање које се дефинише према нивоу / Education not definable by level	100,0
Ресторани и хотели / Restaurants and hotels	100,9
Ресторани, кафићи, барови / Restaurants, cafés, and the like	100,9
Кантине / Canteens	100,0
Услуге смјештаја / Accommodation services	101,2
Остала добра и услуге / Other goods and services	99,7
Услуге личне хигијене / Hairdressing salons and personal grooming establishments	100,3
Електрични уређаји и справе за личну хигијену / Electrical appliances for personal care	99,1
Остали уређаји, справе и производи за личну хигијену / Other appliances, articles and products for personal care	99,1
Накит и сатови / Jewellery, clocks and watches	99,8
Остали лични предмети / Other personal effects	95,6
Осигурање у вези са становањем / Insurance connected with the dwelling	100,0
Осигурање у вези са транспортом / Insurance connected with transport	100,0
Остале услуге / Other services	100,0

13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2017.
Average consumer prices, 2017

Опис производа/услуге <i>Product/service description</i>	Јединица мјере <i>Unit of measure</i>	Просјечна цијена у КМ <i>Average price in KM</i>
Рижа / <i>Rice</i>	kg	2,46
Пшенично брашно, бијело / <i>Wheat flour, white</i>	kg	1,14
Хљеб од пшеничног брашна, полубијели / <i>Bread, wheat flour, type 850</i>	kg	2,09
Хљеб од пшеничног брашна, бијели / <i>Bread, wheat flour, type 500</i>	kg	2,07
Тјестенина, макарони / <i>Macaroni</i>	kg	2,92
Јунетина са костима / <i>Beef with bones</i>	kg	8,52
Телетина без кости / <i>Veal without bones</i>	kg	18,90
Свињетина без кости / <i>Pork without bones</i>	kg	8,97
Свјежа пилетина / <i>Chicken, fresh</i>	kg	4,54
Суви свињски врат / <i>Dry pork neck</i>	kg	15,91
Салама, шункарица / <i>Salami ham roll</i>	kg	13,18
Мортадела / <i>Salami type Mortadella</i>	kg	12,16
Чајна кобасица / <i>Sausage type "Џајна"</i>	kg	16,71
Свјежа пастрмка / <i>Fresh trout</i>	kg	9,26
Млијеко у тетрапаку / <i>Milk, carton</i>	l	1,43
Тврдокорни (жути) сир / <i>Cheese, type Edamer</i>	kg	11,35
Кокошија јаја / <i>Eggs, hen</i>	комад / <i>unit</i>	0,25
Маслац / <i>Butter</i>	kg	19,97
Маргарин / <i>Margarine</i>	kg	3,73
Јестиво уље / <i>Oil, edible</i>	l	2,10
Банане / <i>Bananas</i>	kg	1,98
Јабукe / <i>Apples</i>	kg	1,55
Очишћени ораси / <i>Walnuts, without shell</i>	kg	19,18
Суве шљиве / <i>Prunes</i>	kg	5,86
Купус / <i>Cabbage</i>	kg	0,78
Граh / <i>Beans</i>	kg	4,81
Свјежи краставац / <i>Fresh cucumber</i>	kg	2,17
Парадјз / <i>Tomato</i>	kg	2,36
Паприка / <i>Pepper</i>	kg	3,14
Црни лук / <i>Onion</i>	kg	0,89
Мрква / <i>Carrot</i>	kg	1,36
Кромпир / <i>Potato</i>	kg	0,75
Шећер, кристал / <i>Sugar</i>	kg	1,44
Џем / <i>Jam</i>	kg	5,30
Мед / <i>Honey</i>	kg	16,02
Чоколада, млијечна / <i>Chocolate, milk</i>	kg	16,82
Со / <i>Salt</i>	kg	0,78
Кафа, мљевена / <i>Ground Coffee</i>	kg	13,37
Минерална вода, газирана / <i>Sparkling mineral water</i>	l	0,52
Воћни сок, бистри / <i>Fruit juice, clear</i>	l	1,73
Ракија, шљивовица / <i>Plum brandy</i>	l	19,01
Пиво / <i>Beer</i>	l	2,47
Мушко одијело, мјешавина памука и синтетике / <i>Men's suit, cotton – synthetic fibre mix</i>	комплет / <i>pair</i>	236,97
Мушке панталоне, мјешавина памука и синтетике / <i>Men's trousers, cotton – synthetic fibre mix</i>	комад / <i>unit</i>	68,23
Мушка кошуља, претежно памук / <i>Men's shirt, cotton</i>	комад / <i>unit</i>	49,15
Мушка поткошуља / <i>Men's undershirt</i>	комад / <i>unit</i>	5,92
Женски капут / <i>Women's coat</i>	комад / <i>unit</i>	199,58
Женска сукња од штофа / <i>Women's skirt, cloth</i>	комад / <i>unit</i>	53,15

13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2017.

Average consumer prices, 2017

(наставак/continued)

претходна година=100 / previous year=100

Опис производа/услуге Product/service description	Јединица мјере Unit of measure	Просјечна цијена у КМ Average price in KM
Женска памучна мајица, дуги рукав / Women's cotton T-shirt, long sleeve	комад / unit	25,23
Женске гаћице / Panties	комад / unit	4,11
Женске чарапе / Women's tights	пар / pair	4,29
Дјечија јакна од тексаса / Children's jeans jacket	комад / unit	35,18
Дјечији џемпер / Children's sweater	комад / unit	29,00
Дјечија пиџама / Children's pyjamas	комплет / pair	18,14
Хемијско чишћење мушког одијела / Men's suits dry cleaning	комплет / pair	17,07
Мушке кожне ципеле / Men's leather shoes	пар / pair	148,17
Женске кожне ципеле, салонке / Women's leather shoes, with heels	пар / pair	104,73
Дјечије спортске патике / Children's sports shoes	пар / pair	48,63
Ђоњење женских ципела / Women's shoes sole repairing	пар / pair	5,02
Креч, негашени / Quicklime	kg	0,19
Средство за заштиту и бојење дрвета / Paint for protection and painting of wood	l	9,00
Вода за домаћинство / Water supply	m ³	1,15
Одвоз смећа / Refuse collection	m ²	0,14
Дрво за огрев / Fuel wood	m ³	66,01
Мрки угаљ / Brown coal	t	179,02
Гардеробни ормар / Wardrobe	комад / unit	330,00
Тросјед / Three-seater sofa	комад / unit	531,28
Тепих синтетички / Carpet, synthetic	комад / unit	142,15
Постељина / Bed linen	комплет / pair	40,74
Јорган / Quilt	комад / unit	42,59
Пешкир / Towel	комад / unit	6,16
Фрижидер са замрзивачем / Fridge-freezer	комад / unit	492,12
Машина за веш / Washing machine	комад / unit	570,02
Електрични штедњак / Cooker	комад / unit	461,16
Штедњак на чврсто гориво / Solid fuel stove	комад / unit	432,12
Усисивач / Vacuum cleaner	комад / unit	152,10
Пегла / Iron	комад / unit	80,33
Комплет шољица за кафу / Coffee cup, set	комплет / pair	17,75
Емајлирана шерпа / Enamel pot	комад / unit	22,85
Тава / Pan	комад / unit	21,71
Чекић / Hammer	комад / unit	7,31
Шрафцигер / Screwdriver	комад / unit	3,00
Клијешта / Pliers	комад / unit	8,89
Сијалица / Bulb	комад / unit	0,76
Детерџент за веш / Laundry detergent	kg	3,68
Детерџент за суђе / Dishwashing detergent	l	3,28
Средство за чишћење санитариија / Detergent for sanitary cleaning	l	4,41
Аналгетици / Painkillers (analgesics)	кутија / box	2,06
Гастро подручје / Gastro area medicines	кутија / box	3,83
Сируп против кашља / Cough syrups	бочица / small bottle	7,21
Витамини / Vitamins	кутија / box	0,96
Топломјер / Thermometer	комад / unit	6,34
Моторни бензин 98 октана / Gasoline, 98 octane	l	1,96
Моторни бензин 95 октана / Gasoline, 95 octane	l	1,83
Моторно уље / Motor oil	l	5,87
Евро дизел / Euro Diesel	l	1,81

13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2017.

Average consumer prices, 2017

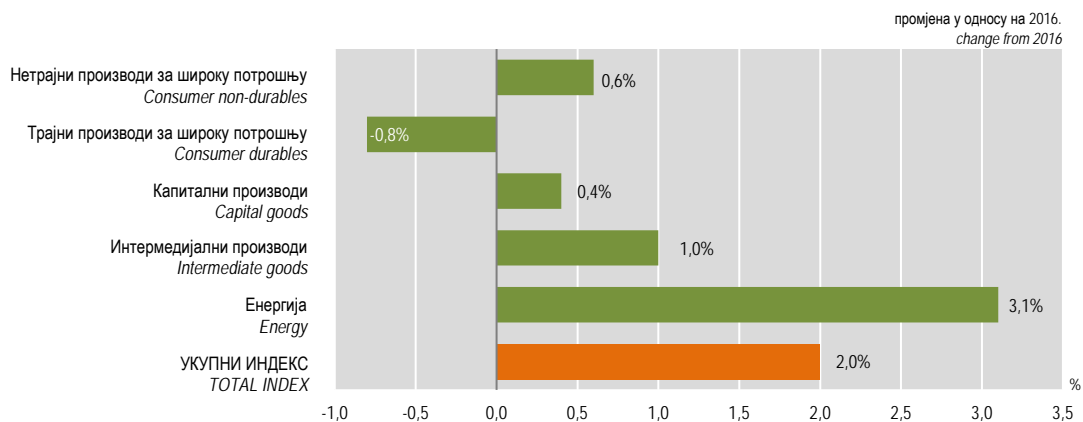
(наставак/continued)

претходна година=100 / previous year=100

Опис производа/услуге Product/service description	Јединица мјере Unit of measure	Просјечна цијена у КМ Average price in KM
Прање аутомобила, споља / Passenger car wash, external	--	4,91
Карта за градски превоз / Public transportation ticket	карта / ticket	1,37
Такси превоз / Taxi transport	km	1,34
Улазница за биоскоп / Cinema ticket	комад / unit	3,94
Школска свеска / Notebook	комад / unit	0,48
Хемијска оловка / Pen	комад / unit	0,94
Шницла с прилогом / Steak with vegetables	порција / meal	12,14
Пита сирница / Cheese pie	kg	7,68
Торта, комад / Piece of cake	комад / piece	2,32
Пиво у ресторану / Beer in a restaurant	флаша / bottle	2,31
Кафа у ресторану / Coffee in a restaurant	шољица / cup	1,24
Мушко шишање / Male haircut	--	5,19
Прање косе, средње дужине с фенирањем / Female hairdressing	--	10,35
Тоалетни сапун / Toilet soap	kg	10,68
Шампон за косу / Shampoo	l	16,33
Дезодоранс / Deodorant	комад / unit	4,80
Паста за зубе / Toothpaste	комад / unit	3,09
Хигијенски улошци / Sanitary napkins	паковање / pack	2,56
Тоалетни папир / Toilet paper	паковање / pack	2,10
Пелене за једнократну употребу / Disposable diapers	пакет / pack	13,32
Ђачки руксак / Satchel	комад / unit	41,17
Фотокопирање / Photocopying	страница / page	0,10

Г-13.1. Годишњи проценат промјене цијена произвођача индустријских производа по намјени потрошње, 2017.

Annual percent of change of producer price of industrial products by purpose of consumption, 2017

Г-13.2. Мјесечни индекси потрошачких цијена, 2010–2017.
Monthly consumer price indices, 2010–2017

Г-13.3. Годишњи проценат промјене потрошачких цијена за 2017. годину, по главним одјелима потрошње
Annual percent of change of consumer prices for 2017, by main divisions of consumption

